

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

89/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 18.2.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτσαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο METROPOLIS 95,5 Νομού Θεσσαλονίκης, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με τη μετάδοση προγράμματος το οποίο:

α) παρουσιάζει πρόσωπα με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους στη βάση του φύλου και της φυλής, β) παραβιάζει την υποχρέωση ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς των αναφερομένων προσώπων, γ) υποκαθιστά το έργο των αρμόδιων αρχών και μεταδίδει τα γεγονότα χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης, κατά τη διάρκεια των εκπομπών με τίτλο: «Της κακομοίρας» που μεταδόθηκε στις 31.8.2021, από ώρα 14:00-16:00 και «Rap & Cool Show» που μεταδόθηκε την 1^η.9.2021, από ώρα 08:00-10:00. Η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν υποβολής καταγγελιών ιδιωτών (με αριθμό πρωτοκόλλου 4635/31.8.2021, 4637/1.9.2021, 4639/1.9.2021).

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 310/23.9.2021, ο οποίος ανατέθηκε στη Διοικητική Υπάλληλο Μαρία Κοντογιάννη και στον Ειδικό Επιστήμονα-Νομικό Αντώνιο Κεχρή. Μετά την παραίτηση και την αποχώρηση από το ΕΣΡ του ως άνω

Αντωνίου Κεχρή, χρεώθηκε ο σχετικός φάκελος στις 8.11.2024 στον Ειδικό Επιστήμονα-Νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1049/ΕΣ/25.11.2021 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 84/ΕΣ/20.1.2025 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, υποβλήθηκε από την εγκαλουμένη αίτημα για την αναβολή της ακρόασης με την επίκληση ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων του πληρεξούσιου δικηγόρου της (έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 809/18.2.2025). Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε ομοφώνως από την Ολομέλεια βάσει του άρθρου 13 παρ. 1 της Υ.Α. 20291/Ε/6.9.2002 (Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης), καθώς στις 3.2.2025 είχε αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης κατόπιν αιτήματος της εγκαλουμένης με την επίκληση και πάλι ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων του πληρεξούσιου δικηγόρου της (έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου 440/30.1.2025). Έγινε ωστόσο ομοφώνως αποδεκτό το επικουρικό αίτημα της εγκαλουμένης να της χορηγηθεί προθεσμία κατάθεσης γραπτού υπομνήματος, η οποία ορίστηκε για τις 10.3.2025 και ώρα 14.00. Η εγκαλουμένη κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 1176/10.3.2025 υπόμνημα.

Την 26.5.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απών ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης και το μέλος Πέτρος Τριανταφυλλίδης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, ο οποίος δεν μετείχε στη συνεδρίαση της 18.2.2025 κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση της ιδιοκτήτριας εταιρείας του ραδιοφωνικού σταθμού, αναγιγνώσκοντας τις με αριθμό πρωτοκόλλου 4635/31.8.2021, 4637/1.9.2021,

4639/1.9.2021 υποβληθείσες καταγγελίες, την με αριθμό πρωτοκόλλου 1049/ΕΣ/25.11.2021 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Μαρία Κοντογιάννη, την με αριθμό πρωτοκόλλου 84/ΕΣ/20.1.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Γεώργιος Αναγνωσταράς, το με αριθμό πρωτοκόλλου 1176/10.3.2025 υπόμνημα του σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως, κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση της ιδιοκτήτριας εταιρείας του ραδιοφωνικού σταθμού, και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω νομικός εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού ακροάστηκε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την ενδεχόμενη επιβολή, σε περίπτωση παραβάσεων, των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.
2. Εξάλλου, απαγορεύεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους βάσει του φύλου και της φυλής. Ειδικότερα, το άρθρο 4 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Δεν επιτρέπεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο ο οποίος, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, μπορεί να ενθαρρύνει, τον εξευτελισμό, την κοινωνική απομόνωση ή τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους από μέρος του κοινού βάσει ιδίως του φύλου, της φυλής, της εθνικότητας, της γλώσσας, της θρησκείας, της ιδεολογίας, της ηλικίας, της ασθένειας ή αναπηρίας, του γενετήσιου προσανατολισμού ή του επαγγέλματος»*. Απαγορεύεται επίσης η προβολή ρατσιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών. Ειδικότερα, το άρθρο 4 παρ. 2 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Δεν επιτρέπεται η προβολή μειωτικών, ρατσιστικών, ξενοφοβικών ή σεξιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών καθώς και μισαλλόδοξων*

θέσεων και γενικά δεν πρέπει να θίγονται εθνικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες».

3. Περαιτέρω, ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική κρατική υποχρέωση (άρθρο 2 παρ. 1 Συντάγματος). Ως θεμελιώδης κανόνας της συνταγματικής εννόμου τάξεως, η προστασία αυτή έχει απόλυτο και επιτακτικό χαρακτήρα και είναι μη δεκτική οποιασδήποτε εξαίρεσης (όπως ενδεικτικώς, ΣτΕ 4157/2015 και ΣτΕ 4992/2014). Η υποχρέωση αυτή διαλαμβάνεται επίσης και στην ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία όσον αφορά τις ενημερωτικές εκπομπές. Ειδικότερα, το άρθρο 9 παρ. 2 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ειδικότερα δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους. Πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστά η ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή, η επαγγελματική τους δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασής τους. Η άσκηση κριτικής δεν είναι ασυμβίβαστη με το σεβασμό των δικαιωμάτων των εμφανιζομένων ή αναφερομένων προσώπων».*

4. Επίσης, απαγορεύεται η υποκατάσταση της δημοσιογραφικής έρευνας στο έργο των αρμόδιων αρχών. Ειδικότερα, το άρθρο 13 παρ. 3 του ΠΔ 77/2003 προβλέπει τα εξής: *«Η δημοσιογραφική έρευνα δεν πρέπει να υποκαθιστά τις αστυνομικές και ανακριτικές αρχές».* Επίσης, η μετάδοση των γεγονότων θα πρέπει να γίνεται με προσοχή και με αίσθημα ευθύνης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα ακόλουθα: *«Η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσο είναι δυνατό πλήρης. Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό».*

5. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, από την ακρόαση της επίμαχης ροής προγράμματος και από τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Στις 31.8.2021 και μεταξύ των ωρών 14.00-16.00, προβλήθηκε από τον ραδιοφωνικό σταθμό της εγκαλουμένης η εκπομπή ΤΗΣ ΚΑΚΟΜΟΙΡΑΣ. Επίσης, στις 1.9.2021 και μεταξύ των ωρών 08.00-10.00 προβλήθηκε από τον ίδιο ως άνω ραδιοφωνικό σταθμό η εκπομπή RAP & COOL SHOW.

Οι εκπομπές ασχολήθηκαν επί μακρόν με καταγγελία ανήλικης για τον φερόμενο βιασμό της από γνωστό αλλοδαπό ποδοσφαιριστή. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι για την υπόθεση εκδόθηκε τελικώς απαλλακτικό βούλευμα από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών, καθώς κρίθηκε ότι υπήρχε συναινετική ερωτική συνεύρεση της ανήλικης με τον καταγγελλόμενο και ότι επιπλέον η καταγγέλλουσα του είχε αποκρύψει την πραγματική ηλικία της. Το απαλλακτικό αυτό βούλευμα εκδόθηκε ενάμισι περίπου έτος μετά τη μετάδοση του επίμαχου ραδιοφωνικού προγράμματος.

Ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών πήρε επανειλημμένως σαφή θέση υπέρ του καταγγελλόμενου, αναφέροντας ότι για εκείνον ήταν αθώος. Σημείωσε ότι η ανήλικη ήπια στην αρχή ποτά μαζί του σε μπαρ, στη συνέχεια μπήκε στο αυτοκίνητο του και στο τέλος τον ακολούθησε στο σπίτι του έχοντας προφανώς κατανοήσει ότι θα ακολουθούσε ερωτική επαφή. Παρά τις αντιρρήσεις του συμπαραουσιαστή της εκπομπής, ισχυρίστηκε ότι όποια γυναίκα βγαίνει σε μπαρ και πίνει ποτά με τη θέληση της με άντρα και στη συνέχεια μπαίνει στο αυτοκίνητο και τον ακολουθεί στο σπίτι του γνωρίζει τι πρόκειται να συμβεί και επομένως κακώς μιλάει έπειτα για βιασμό:

Γιατί βγήκανε ρε συ; Για να διαβάσουν την Αγία Γραφή;

...

Αν πάει στο μπαρ η κόρη, μια δυο θα στην πηδήξουν. Δεν υπάρχει περίπτωση. Στο μπαρ πάει. Αμα πάει στο μπαρ έτσι δεν είναι; Τι με κοιτάς; Βγήκε με δύο μαντραχαλέους 30 ετών και 40. Τα ήπιανε. Και μετά λέει πήγαν στο σπίτι. Και τι πήγες στο σπίτι και δεν πήραν ταξί να πάει, αφού ζαλίστηκε, στο δικό της το σπίτι; Με συγχωρείς, την έβαλε με το ζόρι στο αμάξι ο Α1 ;... Όχι. Πήγε στο σπίτι και έγινε αυτό που έγινε. Και αυτό είναι βιασμός.

...

Θα βγεις με μια ρε. Θα πας στο μπαρ. Θα πιείς. Θα την πας στο σπίτι. Και μετά θα πει την άλλη μέρα στο αστυνομικό τμήμα ότι με βίασε;

...

Εγώ λοιπόν λέω, όποια κοπέλα ενήλικη, ανήλικη, βγαίνει στο μπαρ, πίνει, με τη θέλησή της, με τη θέλησή της μπαίνει στο αμάξι, με τη θέλησή της πάει στο δωμάτιο, δε δικαιολογείται να μου μιλάει για βιασμό. Τελείωσε!

...

Θα πάω εγώ ραντεβού, θα πιώ ποτό, θα μπει στ' αμάξι μου, θα 'ρθει στο σπίτι μου και την άλλη μέρα θα δω δυο χωροφυλάκους ότι με κατήγγειλε. Όχι ρε Κόκκινε, δεν το δέχομαι.

...

Ρε άσε πλήρη εικόνα, παραμύθια τώρα, άσε με ήσυχο. Θα βγει η άλλη στο μπαρ, 17 χρονών, θα μπει στου αρκουδιάρη του μαύρου το αμάξι και μετά θα στείλει τον χωροφύλακα; Άσε καημένε τώρα! Άντε μπράβο!

...

Ναι, αθώο τον βγάζω. Βγήκε με τις γκόμενες, τα ήπιανε, με τη θέλησή τους, πήγανε στο αμάξι με τη θέλησή τους, πήγανε στο σπίτι με τη θέλησή τους και ήρθε ο χωροφύλακας την άλλη μέρα. Σε ποιόν τα λέτε αυτά ρε;

...

Δεν με νοιάζει τι είπε. Βγήκε με γκόμενο η κοπέλα; Ήταν 15 χρόνια μεγαλύτερος; Γιατί βγήκε;... Ο ένας είναι ποδοσφαιριστής και ο άλλος είναι προαγωγός τραγουδιστών. Προφανώς σου λέει μπορεί να με κάνει τραγουδίστρια.

...

Έτσι. Είμαι μία παρέα εγώ, βγαίνω με την γκόμενα, μπαίνει στ' αμάξι, πίνουμε, τα τρώμε, μπαίνει στο διαμέρισμα, λέει με βίασε. Ε, πως σε βίασε, μπήκες στο διαμέρισμα μόνη. Γιατί μπήκες, με συγχωρείς. Μισό λεπτό ρε Κόκκινε. Εγώ, αυτή την συμπεριφορά την έχω ζήσει εγώ 18, 20, 25 χρονών. Βγαίνεις με μία γκόμενα. Βγαίνεις. Ωραία. Το προχωράς. Πας για φαΐ. Πας για ποτό. Να 'ρθεις στο σπίτι μου; Να 'ρθω. Ε, αν θα 'ρθει στο σπίτι η γκόμενα γιατί θα 'ρθει ρε Κόκκινε; Να μετρήσετε τις λάμπες απ' το πολύφωτο να πούμε;

...

Ε, ήρθε για να κάνει. Και μετά τι θα πει; Με βίασες; Δεν γίνεται ρε Κόκκινε. Δηλαδή αν δεν θέλει.

...

Ξέρω εγώ τι είναι. Δε στέκει λογικά αυτό που λες για τον Α1. Ότι πήγε με τις κοπέλες, τις γνώρισε, τα 'πιαν, τα φάγαν, τα ήπιαν, μπήκαν σε ένα αμάξι, μπήκαν σε σπίτι και λέει με βίασε. Δε στέκει, αυτό θέλω να σου πω.

...

Άλλο λέω ρε Κόκκινε. Ότι αυτά που γίνονται δεν τα λαμβάνω εγώ υπόψιν μου ότι είναι αλήθεια. Δεν τα λαμβάνω. Τι θα κάνει τώρα ο δικηγόρος και τι θα πει ο Εισαγγελέας λίγο με ενδιαφέρουν να σου πω την αλήθεια. Το τι θα πει ο Εισαγγελέας και ο δικηγόρος και τι πόρισμα θα βγει. Ούτε με ενδιαφέρει. Εγώ λέω τη συμπεριφορά ποια είναι και ποια είναι η νορμάλ συμπεριφορά. Τέλος.

...

Αλλά όχι να τον βγάλουμε τον άλλον βιαστή, πήγε, πήγε να πιεί ποτό με τη γκόμενα, μπήκε στ' αμάξι η γκόμενα, πήγε στο σπίτι με τη θέληση η γκόμενα, με τη θέληση η γκόμενα και το πρωί ήρθαν οι χωροφύλακες; Άντε μπράβο!

...

Πήγε για τα ποτά, πήγαν, κάμαν εκεί, πήγε στο σπίτι. Τι να κάνει στο σπίτι; Θα δει τις κουρτίνες;

...

Ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών απέρριψε κατηγορηματικά το επιχείρημα ότι μία γυναίκα μπορεί να ακολουθήσει κάποιον στο σπίτι του απλώς για να πιούν ένα ποτό. Ομοίως, απέρριψε την πιθανότητα μια γυναίκα να αλλάξει την τελευταία στιγμή γνώμη και να μην επιθυμεί τελικώς να συνευρεθεί ερωτικά με τον άντρα που ακολούθησε στο σπίτι του:

Ραπτόπουλος: Γιατί να πάει στο δωμάτιο;

Ακροατής: ... Θα σου πω κάτι και θέλω μια απάντηση σ' αυτήν την ερώτηση που μου κάνεις εσύ... Αν ο Α1 ο όταν ξεβρακώθηκε έβγαλε ένα τρίτο πόδι και η γυναίκα του λέει όχι, εγώ μ' αυτό δεν πάω, δεν έχει το δικαίωμα;

Ραπτόπουλος: Όχι, δεν έχει φίλε το δικαίωμα γιατί άμα δεις ένα, όχι δεν έχει.

...

Ακροατής: Δεν μου λες; Αν πας και τα πεις αυτά στον Εισαγγελέα δε θα σου πει καλά, εσένα όποια ανεβαίνει στ' αυτοκίνητό σου, όποια έρχεται στο σπίτι σου μαζί σου θα πρέπει ντε και καλά να κοιμηθεί μαζί σου;

Ραπτόπουλος: Θα το απαντήσω. Θες να μιλήσουμε σαν κατηγορούμενος με Εισαγγελέα ή για σαν άντρας προς άντρα; Πως γουστάρεις να μιλήσουμε;

...

Κουλιανός: Δηλαδή δεν μπορείς σε σπίτι αλλουνού και να κάτσεις να πιείς ένα καφέ, ένα ποτάκι και να πεις δυο κουβέντες;

Ραπτόπουλος: Όχι.

Κουλιανός: Πρόσεξε. Ενδεχομένως να χαμουρευτείς και λίγο και να σηκωθείς να φύγεις;

Ραπτόπουλος: Όχι....

...

Ραπτόπουλος: Δε δικαιολογείται. Όταν έχει αναστολές δεν μπαίνεις στο σπίτι.

Κουλιανός: Δηλαδή απαγορεύεται να πάω σε ένα σπίτι μίας κοπέλας ή ενός φίλου. Πρέπει σώνει και καλά να κάνω κάτι.

Ραπτόπουλος: Φυσικά.

...

Ραπτόπουλος: Όταν έχω αναστολές δεν πάω σπίτι του. Τελείωσε. Άστο.

Κουλιανός: Αγόρι μου, άκουσέ με λίγο να σου πω. Εσύ όταν φωνάζεις μία κοπέλα ο στόχος σου μπορεί να είναι αυτός. Οκ; Ξεκάθαρα.

Ραπτόπουλος: Της κοπέλας ποιος είναι;

Κουλιανός: Της κοπέλας; Μπορεί να είναι ο στόχος να πιεί ένα ποτό, να περάσει λίγο καλά μαζί σου αλλά να μη φτάσει στην πράξη. Πρέπει να φτάσει;

Ραπτόπουλος: Τότε να φύγει, να πάρει ένα φίλο της που είναι γκέι, ή μία φίλη της ή έναν ξάδερφό της και να πάνε να παίζουν χαρτιά.

...

Ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών αναφέρθηκε επίσης ονομαστικά σε επώνυμες γυναίκες από τον χώρο του αθλητισμού και του θεάτρου και θεώρησε ψευδείς τις καταγγελίες που έχουν υποβάλει εναντίον συγκεκριμένων προσώπων για βιασμό και σεξουαλική παρενόχληση:

Είναι δυνατόν ρε; Ρε είναι δυνατόν; Η άλλη είπε, πως την λένε; Του Β1 η φιλενάδα, πως την λέγαν αυτή με το πανί που... Η Γ1 . Μετά 30 χρόνια με βίασε λέει με γλυκόλογα. Για να τον ρίξει από τη θέση του, πως τον λένε τον... Και ποιος την πίστεψε; Επειδή το 'πε το Mega; Ή του Σαββίδη το κανάλι; Ή ο Αντέννα;

...

Τι ναι; Την είχε γκόμενα 10 χρόνια λέει η γυναίκα του Δ1 την Ε1 . Θα 'χω εγώ ρε μία γκόμενα 10 χρόνια και θα την βιάσω; Μα αφού μου κάθεται. Γιατί να τη βιάσω; Δηλαδή. Με συγχωρείς πολύ. Έχω εγώ μια γκόμενα πέντε χρόνια. Και τον έκτο.

...

Η Ε1 που είχε γκόμενο τον Δ1 δεν μπορεί να μιλάει για βιασμό. Βγήκε η γυναίκα του Δ1 και λέει την είχε πέντε χρόνια γκόμενα. Ε, πώς την βίασε; Την γκόμενά του βίασε;

...

Εδώ μιλάμε σαν συμπεριφορά άντρας με γυναίκα. Δεν είναι λογικό. Τέλος. Τέλος. Δεν το δέχομαι. Ούτε τη Γ1 τη δέχομαι. Την παραμυθατζού.... Παραμυθατζού είναι.

Ο Δ1 μπορεί να έκανε αυτά που έκανε με την Ε1 , την είχε γκόμενα όμως. Χρόνια. Και βγαίνει η Ε1 και λέει τι; Μα τον είχες γκόμενο κυρία μου. Γιατί τον είχες γκόμενο; Δηλαδή σε βιάζε; Άρα σ' άρεσε να σε βιάζει, πως γίνεται αυτό; Δεν το καταλαβαίνω εγώ αυτό το πράμα. Βγήκε η γυναίκα του του Δ1 η γυναίκα λέει, γελάω λέει, με την κυρία Ε1 , την είχε γκόμενα τόσα χρόνια ο άντρας μου. Έτσι είναι. Τι με κοιτάς;

...

Τι να πω εγώ, ότι ο Δ1 βίασε την Ε1 ; Δεν το πιστεύω. Για τα άλλα που τον κατηγορούν δεν μπορώ να ξέρω. Αλλά για την Ε1 . Μα την είχε φιληνάδα. Δηλαδή θα τρελαθούμε σ' αυτή τη χώρα; Σ' αυτό τον κόσμο θα παλαβώσουμε δηλαδή; Έχει ο άλλος μια φιληνάδα, έχει ανάγκη να τη βιάσει; Δίνεται μόνη της και κάνει σεξ... Μνήσθητί μου, Κύριε, θα μας τρελάνουν αυτοί όλοι ρε.

...

Ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών αναφέρθηκε τέλος με υποτιμητικό τρόπο κατά προσώπων με σκουρόχρωμα χαρακτηριστικά:

Και τι πήγε να κάνει στο σπίτι με τον μαύρο εκεί πέρα και τον άλλον ρε συ;

...

Θα βγει η άλλη στο μπαρ, 17 χρονών, θα μπει στου αρκουδιάρη του μαύρου το αμάξι και μετά θα στείλει τον χωροφύλακα;

III. Υπαγωγή

Ισχυρίζεται η εγκαλουμένη ότι ο στόχος του κεντρικού παρουσιαστή των ελεγχόμενων εκπομπών ήταν να αναδείξει τα προβλήματα απόδειξης του εγκλήματος

του βιασμού που ανακλύπουν, όταν η καταγγελία υποβάλλεται υπό συνθήκες παρόμοιες με εκείνες που αναφέρθηκαν στις επίμαχες εκπομπές. Κατά την εγκαλουμένη, ο παρουσιαστής επιχειρεί με καυστικό τρόπο και μέσω της υπερβολής να αφυπνίσει τους γονείς για να ασκήσουν την πρέπουσα εποπτεία επί των ανηλίκων τέκνων τους και να ενεργοποιήσει παράλληλα τους αρμόδιους πολιτειακούς φορείς να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανηλικότητας. Δεν ήταν κατά την εγκαλουμένη πρόθεση του παρουσιαστή να πάρει θέση επί της ουσίας της υπόθεσης, ούτε να υπονοήσει ότι μια γυναίκα που ακολουθεί έναν άντρα στο σπίτι του το κάνει με αποκλειστικό σκοπό να έχει ερωτική συνεύρεση μαζί του. Δέχεται πάντως η εγκαλουμένη ότι κάποιες από τις εκφράσεις που χρησιμοποίησε ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών ήταν ανεπίτρεπτες και υπερέβαιναν τα όρια ακόμα και του καυστικού και του προκλητικού λόγου.

Από τα αναφερόμενα όμως στο πραγματικό μέρος της παρούσας, προκύπτει σαφώς ότι ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών εξέφρασε επανειλημμένως τη θέση ότι όποια γυναίκα ακολουθεί έναν άντρα στο σπίτι του αφού πρώτα έχουν συναντηθεί σε μπαρ το κάνει σε γνώση της με σκοπό την ερωτική συνεύρεση και ότι αποκλείεται να επιθυμεί απλώς να περάσει χρόνο μαζί του. Ισχυρίστηκε επίσης ότι αποκλείεται σε μια τέτοια περίπτωση η γυναίκα να αλλάξει την τελευταία στιγμή γνώμη και να αρνηθεί την ερωτική συνεύρεση. Δεν μπορεί επίσης κατά τη λογική του κεντρικού παρουσιαστή των εκπομπών να επικαλεστεί μια γυναίκα βιασμό, αν έχει ακολουθήσει εθελουσίως έναν άντρα στο σπίτι του. Με τον τρόπο όμως αυτό, προβάλλεται ένα αρνητικό και άκρως επικίνδυνο στερεότυπο για τις γυναίκες και ενθαρρύνεται το τηλεοπτικό κοινό να θεωρήσει ότι κάθε γυναίκα που εισέρχεται στο σπίτι ενός άντρα υπό τις ανωτέρω περιγραφείσες συνθήκες έχει ως αποκλειστικό σκοπό την ερωτική επαφή μαζί του. Επιπλέον, καλλιεργείται στο αντρικό κοινό η αίσθηση ότι θα ακολουθήσει ασφαλώς ερωτική συνεύρεση αν μια γυναίκα ακολουθήσει έναν άντρα στο σπίτι του και ότι συνεπώς κάθε εκ των υστέρων άρνηση της γυναίκας να προχωρήσει τελικώς στην ερωτική πράξη είναι προσχηματική και αδικαιολόγητη. Ομοίως, καλλιεργείται η πεποίθηση ότι αποκλείεται σε κάθε περίπτωση να στοιχειοθετείται το έγκλημα του βιασμού όταν η καταγγέλλουσα έχει ακολουθήσει εθελουσίως έναν άντρα στο σπίτι του αφού πρώτα έχουν περάσει μαζί χρόνο σε κάποιο μπαρ. Δεν επρόκειτο επομένως για αναφορές που είχαν ως στόχο την

ανάδειξη ενός προβλήματος και την ευαισθητοποίηση των γονέων και των αρμόδιων φορέων, αλλά για ισχυρισμούς που παρουσίασαν με τρόπο στερεοτυπικό τις γυναίκες και τους λόγους για τους οποίους αναζητούν την παρέα των αντρών. Το περιεχόμενο των ελεγχόμενων εκπομπών ήταν επομένως τέτοιο που μπορούσε να ενθαρρύνει τον σεξισμό και τις δυσμενείς διακρίσεις με βάση το φύλο.

Ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών αναφέρθηκε επίσης στο καταγγελλόμενο για βιασμό πρόσωπο με τον χαρακτηρισμό «*αρκουδιάρης μαύρος*», λόγω προφανώς του σκουρόχρωμου δέρματος του. Επρόκειτο ασφαλώς για ρατσιστικό και μειωτικό χαρακτηρισμό που μπορούσε να ενθαρρύνει τις διακρίσεις σε βάρος προσώπων με βάση τη φυλή. Δεν προβάλλεται από την εγκαλουμένη κάποιος υπερασπιστικός ισχυρισμός ως προς το θέμα αυτό.

Ισχυρίζεται περαιτέρω η εγκαλουμένη ότι όσα αναφέρθηκαν από τον κεντρικό παρουσιαστή των εκπομπών για συγκεκριμένες γυναίκες από τον χώρο του αθλητισμού και του θεάτρου που είχαν καταγγείλει τον βιασμό τους είχαν ως στόχο και πάλι να αναδείξουν τα προβλήματα απόδειξης που ανακύπτουν όταν έχει παρέλθει μεγάλος χρόνος από την στιγμή του καταγγελλόμενου βιασμού. Δεν ήταν κατά την εγκαλουμένη πρόθεση του παρουσιαστή να προσβάλει τις αναφερόμενες γυναίκες, ούτε να αμφισβητήσει τα κίνητρα των καταγγελιών τους.

Όπως όμως προκύπτει σαφώς από τα αναφερόμενα στο πραγματικό μέρος της παρούσας, ο κεντρικός παρουσιαστής των εκπομπών αναφέρθηκε ονομαστικά σε γυναίκες που είχαν καταγγείλει τον βιασμό και τη σεξουαλική τους παρενόχληση από άντρες στον χώρο του θεάτρου και του αθλητισμού είτε υιοθετώντας πλήρως τη θέση του καταγγελλόμενου (ότι είχε ερωτική σχέση με την καταγγέλλουσα και ότι οι όποιες ερωτικές τους συνενώσεις ήταν συναινετικές) είτε κατηγορώντας ευθέως τις καταγγέλλουσες ότι λένε ψέματα (με υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς όπως «*παραμυθατζού*» και με εκφράσεις του τύπου «*και ποιος την πίστεψε*»). Οι αναφορές του ήταν επομένως απολύτως προσωπικές και μειωτικές, χωρίς να αναδεικνύεται ένα γενικότερο ζήτημα σε σχέση με το έγκλημα του βιασμού και τα αποδεικτικά προβλήματα που ανακύπτουν για τις καταγγέλλουσες. Παραβιάστηκε επομένως με

τον τρόπο αυτό η υποχρέωση ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς των αναφερομένων στις εκπομπές προσώπων.

Ισχυρίζεται τέλος η εγκαλουμένη ότι προέβη σε λήψη μέτρων κατά του παρουσιαστή των εκπομπών, προειδοποιώντας τον ακόμα και για τερματισμό της συνεργασίας τους σε περίπτωση επανάληψης αντίστοιχων συμπεριφορών. Πρόκειται ωστόσο για μέτρο που, και αληθές υποτιθέμενο, ελήφθη με μεγάλη καθυστέρηση και μόνο αφότου κλήθηκε η αιτούσα σε ακρόαση για την ελεγχόμενη υπόθεση. Πρόκειται επομένως στην καλύτερη περίπτωση για οψιγενή προσπάθεια μελλοντικής συμμόρφωσης της εγκαλουμένης με τις νομοθετικές της υποχρεώσεις, η οποία ουδόλως αποτελεί παράγοντα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην υπό κρίση περίπτωση (πρβλ. ΣτΕ 620/2024, ΣτΕ 657/2024, ΣτΕ 1502/2023, ΣτΕ 949/2023, ΣτΕ 3009/2012).

Δεν προκύπτει αντιθέτως η υποκατάσταση της εγκαλουμένης στο έργο των αρμοδίων αρχών και η μετάδοση από αυτήν των γεγονότων χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης. Θα πρέπει επομένως να απαλλαγεί η εγκαλουμένη από την σχετική κατηγορία.

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις σε σχέση με: α) την παρουσίαση προσώπων με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους στη βάση του φύλου και της φυλής και β) την υποχρέωση ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς των αναφερομένων προσώπων. Επομένως, πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως της εγκαλουμένης και το γεγονός ότι έχει τιμωρηθεί επανειλημμένως κατά το παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (ενδεικτικώς, ΕΣΡ 164/2024, ΕΣΡ 157/2020, ΕΣΡ 303/2015, ΕΣΡ 64/2014) κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο: (α) των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την παρουσίαση προσώπων με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους στη βάση του φύλου και της φυλής και (β) των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την παραβίαση της υποχρέωσης ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς των αναφερομένων προσώπων.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Απαλλάσσει, ομοφώνως, την εγκαλουμένη εταιρεία από την κατηγορία της υποκατάστασης στο έργο των αρμοδίων αρχών και της μετάδοση των γεγονότων χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης.

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις σε σχέση με: α) την παρουσίαση προσώπων με τρόπο που μπορεί να ενθαρρύνει τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους στη βάση του φύλου και της φυλής και β) την υποχρέωση ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς των αναφερομένων προσώπων, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει, ομοφώνως, στην εταιρεία με την επωνυμία METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο METROPOLIS 95,5 Νομού Θεσσαλονίκης, τη διοικητική κύρωση: (α) των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την πρώτη πράξη και (β) των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την δεύτερη πράξη, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας METROMEDIA ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που εδρεύει στο δήμο Πυλαίας νομού Θεσσαλονίκης, στην οδό Κωστή Παλαμά 6Γ, Τ.Κ. 55534, με ΑΦΜ 998305295
2. Της Καρατεπελή Κωνσταντίνας του, κατοίκου, με ΑΔΤ και ΑΦΜ, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε την 26^η Μαΐου 2025 και δημοσιεύθηκε την^η
..... 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ